

สำหรับศาลใช้

○ (๓๑)
คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๑๕๕๘๒/๒๕๕๘

ศาลฎีกา

วันที่ ๓๐ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ความแพ่ง

ระหว่าง

นางหนู่ม ไหมแสง

โจทก์

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ ที่ ๑

นางสายสุณี วงศ์รงค์วรรณ ที่ ๒

นายวันชาติ ศุภจัตุรัส ที่ ๓

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ ที่ ๔

นายวิสุทธิ มนตรีวัต ที่ ๕

นายพรเทพ ศิริวนารังสรรค์ ที่ ๖

รับรองสำเนาถูกต้อง

นางสาวศรีพรรณ ปัญญาชัย

เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการ

30 ส.ค. 2559

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๒ -

นายสุวรรณ สุขประเสริฐ ที่ ๗

นายวัลลภ กิ่งชาวนศิลป์ ที่ ๘

นายปรัชญา หงสกุล ที่ ๙

นายบรรจง บุญรัตน์ ที่ ๑๐

นายนิคม สองคร ที่ ๑๑

นายสุชาติ ไทยล้วน ที่ ๑๒

นางสาวบุญจันทร์ ไทยทองสุข ที่ ๑๓

จำเลย

เรื่อง

คดีแรงงาน

โจทก์

อุทธรณ์คัดค้าน

คำพิพากษา

ศาลแรงงานภาค ๕

ลงวันที่

๑๕ เดือน

กรกฎาคม

พุทธศักราช

๒๕๕๑

ศาลฎีกา

รับวันที่

๒ เดือน

ตุลาคม

พุทธศักราช

๒๕๕๑

๓๐ ส.ค. ๒๕๕๑

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย
ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษและได้ลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวกับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
โดยได้รับอนุญาตทำงานชั่วคราวตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ ถึงปัจจุบัน ซึ่งโจทก์ทำงานเป็นลูกจ้างตำแหน่ง
คนงานก่อสร้างให้แก่ นายวิรัช มั่นคง นายจ้างที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมการจัดหางาน
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ โจทก์ประสบอันตรายเนื่องจากทำงานให้แก่ นายจ้าง โจทก์ยื่นขอ
รับเงินทดแทนจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๐ ให้ นายวิรัช
ซึ่งเป็นนายจ้างจ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นแต่ไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท
และค่าทดแทนรายเดือนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๘ (๑)
เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท เป็นเวลา ๒ เดือน ๑๗ วัน เป็นเงิน ๖,๒๐๖.๒๐ บาท ต่อมา
สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่เปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมเนื่องจากสิ้นสุดการรักษาและ
แพทย์ประเมินการสูญเสียสมรรถภาพว่าโจทก์มีอาการอัมพาตครึ่งล่าง ขาทั้งสองข้างรวมถึง
ลำตัวส่วนล่างสูญเสียความรู้สึก คิดเป็นการสูญเสียสมรรถภาพร้อยละ ๗๐ ของทั้งร่างกาย
อันเป็นกรณีทุพพลภาพ จึงมีคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๐ ว่า นอกจากให้โจทก์มีสิทธิได้รับค่ารักษา
พยาบาลและค่าทดแทนรายเดือนตามคำสั่งเดิมแล้ว ยังให้มีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือน

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๔ -

ตามมาตรา ๑๘ (๓) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท เป็นเวลา ๑๕ ปี โดยให้นายจ้างจ่ายเงิน
ทดแทนให้แก่ลูกจ้างภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง โจทก์ไม่เห็นด้วยจึงอุทธรณ์
คำสั่งดังกล่าวต่อจำเลยทั้งสิบสามซึ่งเป็นคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนเมื่อวันที่ ๒๔
สิงหาคม ๒๕๕๐ ว่า เฉพาะค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) โจทก์มีสิทธิได้รับ
เป็นเวลา ๗ เดือน ๑๗ วัน เป็นเงิน ๑๘,๒๕๑.๔๕ บาท โดยขาดไป ๑๒,๐๔๕.๒๕ บาท
และคำสั่งเกี่ยวกับเงินทดแทนพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีคำสั่งให้สำนักงานประกันสังคมจ่ายเงิน
ทดแทนให้แก่โจทก์แทนนายวิรัช ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โจทก์กับนายวิรัชทำ
บันทึกตกลงการรับจ่ายเงินค่าทดแทนคราวเดียวไว้ที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ว่า
นายวิรัชตกลงจ่ายค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ (๓) ที่คงเหลืออยู่เป็นคราวเดียว ๑๗๖ เดือน
(โดยนายวิรัชจ่ายให้ไปแล้ว ๔ เดือน) เป็นเงิน ๔๒๕,๕๖๘ บาท ซึ่งนายวิรัชหักส่วนลดตาม
กฎหมายร้อยละ ๒ ต่อปี คงเหลือเป็นเงินสุทธิที่โจทก์ได้รับ ๓๖๒,๗๙๖.๗๒ บาท และใน
วันเดียวกันนายวิรัชจ่ายค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ (๑) จำนวน ๖,๒๐๖.๒๐ บาท ให้แก่โจทก์
ตามคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๐ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน
มีคำวินิจฉัยที่ ๔๐๑/๒๕๕๐ ว่า สำนักงานประกันสังคมกำหนดแนวปฏิบัติตามหนังสือ

๓๐ ส.ก. 255๘

ที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การให้ความคุ้มครองแรงงานต่างด้าว
ที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ซึ่งกำหนดกรณีที่แรงงานต่างด้าวจะมีสิทธิ
ได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนต้องมีหลักฐานการจดทะเบียนและมีใบอนุญาตให้ทำงาน
ที่ทางราชการออกให้มาแสดงประกอบกับหนังสือเดินทางหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว
นายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน และแรงงานต่างด้าวต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้
บุคคลธรรมดา หากไม่มีหลักฐานดังกล่าว นายจ้างต้องจ่ายเงินทดแทนให้ลูกจ้างเอง เมื่อนายวิรัช
จ่ายค่าทดแทนคราวเดียวตามมาตรา ๑๘ (๓) และค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ (๑) เป็นเวลา
๒ เดือน ๑๗ วัน ให้แก่โจทก์ครบถ้วนตามคำสั่งของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่
ดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนมีความเห็นที่ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเรื่องนี้อีกต่อไป
จึงมีมติให้จำหน่ายเรื่องออกจากการพิจารณา โจทก์ได้รับแจ้งผลคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม
๒๕๕๑ แล้วไม่เห็นด้วยจึงฟ้องเป็นคดีนี้ภายในกำหนด ๓๐ วัน ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของ
คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนที่ ๔๐๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และ
ให้จำเลยทั้งสี่สามมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานประกันสังคมจ่ายเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน
จำนวน ๑๒,๐๔๕.๒๕ บาท แก่โจทก์ภายใน ๗ วัน

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๖ -

จำเลยทั้งสิบสามให้การว่า โจทก์ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่จึงมีคำสั่ง ที่ ๒/๒๕๕๐ ว่า นอกจากให้โจทก์มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท และค่าทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๑๘ (๑) เป็นเวลา ๒ เดือน ๑๗ วัน แล้ว ยังให้โจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนกรณีทุพพลภาพรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๓) อีก ๑๕ ปี โจทก์ไม่พอใจจึงอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน โจทก์พอใจที่จะรับค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) และค่าทดแทนกรณีทุพพลภาพตาม มาตรา ๑๘ (๓) ในคราวเดียวที่นายวิรัช มั่นคง ซึ่งเป็นนายจ้างจ่ายให้ตามคำสั่ง ที่ ๒/๒๕๕๐ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ โดยไม่ได้แสดงเจตนาสงวนสิทธิไว้ คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์อีกต่อไป คำวินิจฉัย ของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนชอบด้วยกฎหมาย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง แนวปฏิบัติ ตามหนังสือที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ ออกมาโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงแรงงาน คำสั่งของสำนักงานประกันสังคมจังหวัด เชียงใหม่และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ยกฟ้อง

๑๒ ๕
30 ส.ค. 2559

ระหว่างการพิจารณาของศาลแรงงานภาค ๕ โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง
จำเลยที่ ๖ ถึงที่ ๘ จำเลยทั้งสิบสามไม่ค้ำน ศาลแรงงานภาค ๕ มีคำสั่งอนุญาต
ศาลแรงงานภาค ๕ พิจารณาแล้ว พิพากษายกฟ้อง
โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา
ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ศาลแรงงานภาค ๕
ฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติว่า โจทก์เป็นคนต่างด้าวสัญชาติพม่า เดินทางเข้ามาในประเทศไทย
โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่มีหนังสือเดินทางแต่ได้รับอนุญาตผ่อนผันให้ทำงานชั่วคราว
ในประเทศไทยและได้รับอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทย โจทก์ทำงานเป็นลูกจ้างใน
ตำแหน่งคนงานก่อสร้างให้แก่ นายวิรัช มั่นคง นายจ้างซึ่งประกอบธุรกิจรับเหมาช่วงงาน
ก่อสร้าง โดยทำงานให้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นายวิรัชมีลูกจ้างเป็นคนต่างด้าว
ประมาณ ๑๕๐ คน ซึ่งไม่ได้ขึ้นทะเบียนนายจ้างตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗
และไม่ได้นำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ ระหว่างทำงาน
ในสถานที่ก่อสร้างโจทก์ถูกแท่งเสาเหล็กขนาดกว้างประมาณ ๑ ฟุต ยาวประมาณ ๒ เมตร
ตกจากที่สูงกระแทกศีรษะด้านขวาและหลัง เป็นเหตุให้โจทก์หมดสติทันทีและถูกนำตัวส่ง

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๘ -

โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ แพทย์รักษาโดยการผ่าตัดอวัยวะภายในและต้องพักรักษาตัว
ในโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ หลังจากนั้น
โจทก์ออกจากโรงพยาบาลไปพักรักษาตัวที่บ้านได้ระยะหนึ่ง และต้องกลับมารักษาตัวต่อที่
โรงพยาบาลอีกเนื่องจากมีอาการแผลกดทับบริเวณก้น ร่างกายของโจทก์นับแต่บริเวณเอว
ลงไปใช้การไม่ได้ โจทก์ยื่นขอรับเงินทดแทนซึ่งสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่
ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๐ ให้นายวิรัชซึ่งเป็นนายจ้างจ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตาม
ความจำเป็นแต่ไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท และค่าทดแทนรายเดือนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน
พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๘ (๑) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท เป็นเวลา ๒ เดือน ๑๗ วัน เป็นเงิน
๖,๒๐๖.๒๐ บาท ต่อมาวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่
เปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมเนื่องจากสิ้นสุดการรักษาและแพทย์ประเมินการสูญเสียสมรรถภาพว่า
โจทก์มีอาการอัมพาตครึ่งล่าง ขาทั้งสองข้างรวมถึงลำตัวส่วนล่างสูญเสียความรู้สึก คิดเป็นการ
สูญเสียสมรรถภาพร้อยละ ๗๐ ของทั้งร่างกาย อันเป็นกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๑๘ (๓)
จึงมีคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๐ ว่า นอกจากให้โจทก์มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลและค่าทดแทน
รายเดือนตามคำสั่งเดิมแล้ว ยังให้มีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๓) เดือนละ

๑๒๑๕
30 ส.ค. 2559

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๙ -

๒,๔๑๘ บาท เป็นเวลา ๑๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป โดยครบกำหนดจ่ายงวดแรกวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๐ และงวดเดือนถัดไปทุกวันที่ ๑๐ ของเดือน โดยให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง โจทก์ไม่เห็นด้วยจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ว่า โจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือนตลอดระยะเวลาที่ไม่สามารถทำงานได้คือ นับแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่โจทก์ประสบอันตรายต้องเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ออกคำสั่งใหม่รวม ๗ เดือน ๑๗ วัน ดังนี้คำสั่งที่ถูกต้องสั่งว่าให้นายจ้างจ่ายค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท เป็นเวลา ๗ เดือน ๑๗ วัน เป็นเงิน ๑๘,๒๕๑.๔๕ บาท ส่วนคำสั่งเกี่ยวกับค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ (๓) นั้น พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๕ กำหนดให้นายจ้างมีหน้าที่จ่ายเงินสมทบ และให้สำนักงานประกันสังคมจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิแทนนายจ้าง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีคำสั่งให้สำนักงานประกันสังคมจ่ายเงินทดแทนให้แก่โจทก์แทนนายวิรัช พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อคุ้มครองลูกจ้างหรือผู้อยู่ในอุปการะของลูกจ้างโดยให้นายจ้างจ่ายเงิน

๓๐ ส.ค. ๒๕๕๙

ทดแทนให้แก่ลูกจ้างหรือบุคคลดังกล่าวเมื่อลูกจ้างได้รับอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือตายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง และการกำหนดให้มีกองทุนเงินทดแทนที่ให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อเป็นหลักประกันในการจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างหรือผู้อยู่ในอุปการะของลูกจ้างแทนนายจ้าง การที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้นายวิรัชนายจ้างจ่ายเงินทดแทนให้แก่โจทก์แทนที่จะให้กองทุนเงินทดแทนหรือสำนักงานประกันสังคมรับผิดชอบจ่ายเงิน ทำให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ เนื่องจากไม่มีหลักประกันว่านายวิรัชจะปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ นายวิรัชเป็นเพียงผู้รับเหมาก่อสร้างมิได้มีกิจการมั่นคงเป็นหลักแหล่งแน่นอน และโจทก์เป็นคนต่างด้าวประสบอันตรายถึงขนาดทุพพลภาพจึงขอรับเงินทดแทนทั้งหมดในคราวเดียวโดยขอให้สำนักงานประกันสังคมจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นแต่ไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท ค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท เป็นเวลา ๗ เดือน ๑๗ วัน และค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๓) เดือนละ ๒,๑๔๘ บาท เป็นเวลา ๑๕ ปี นายวิรัชได้จ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปแล้ว ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โจทก์กับนายวิรัชทำบันทึกตกลงการรับจ่ายเงินค่าทดแทนคราวเดียวไว้ที่สำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่ว่า นายวิรัชตกลงจ่ายค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ (๓) ที่คงเหลืออยู่ให้เป็น

คราวเดียว ๑๗๖ เดือน (โดยนายวิรัชจ่ายให้ไปแล้ว ๔ เดือน) เป็นเงิน ๔๒๕,๕๖๘ บาท
ซึ่งนายวิรัชหักส่วนลดตามกฎหมายร้อยละ ๒ ต่อปี คงเหลือเป็นเงินสุทธิที่โจทก์ได้รับ
๓๖๒,๗๙๖.๗๒ บาท และในวันเดียวกันนายวิรัชจ่ายค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ (๑) จำนวน
๖,๒๐๖.๒๐ บาท ให้แก่โจทก์ ตามคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๐ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนมีคำวินิจฉัยที่ ๔๐๑/๒๕๕๐ ว่า สำนักงานประกันสังคม
กำหนดแนวปฏิบัติตามหนังสือที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔
เรื่อง การให้ความคุ้มครองแรงงานต่างด้าวที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน
ว่า กรณีที่แรงงานต่างด้าวจะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนต้องมีหลักฐาน
การจดทะเบียนและมีใบอนุญาตให้ทำงานที่ทางราชการออกให้ มาแสดงประกอบกับหนังสือ
เดินทางหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว นายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน และ
แรงงานต่างด้าวต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หากไม่มีหลักฐานดังกล่าว นายจ้าง
ต้องเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายเงินทดแทนให้ลูกจ้างเอง เมื่อนายวิรัชจ่ายค่าทดแทนคราวเดียวตาม
มาตรา ๑๘ (๓) และค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ (๑) เป็นเวลา ๒ เดือน ๑๗ วัน ให้แก่โจทก์
ครบถ้วนแล้วตามคำสั่งของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ที่ ๒/๒๕๕๐ คณะกรรมการ

- ๑๒ -

กองทุนเงินทดแทนมีความเห็นว่าเป็นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเรื่องนี้อีกต่อไปจึงมีมติให้จำหน่ายเรื่องออกจากการพิจารณา แล้วศาลแรงงานภาค ๕ วินิจฉัยว่า แนวปฏิบัติตามหนังสือที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ออกตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนตามเอกสารหมายเลข ส. ๑๗ ซึ่งคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนกำหนดแนวปฏิบัติต่อแรงงานต่างด้าวไว้ ๒ ประเภท ดังนี้ ประเภทแรก แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานโดยถูกต้องซึ่งนายจ้างขึ้นทะเบียนและจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนแล้ว ย่อมมีสิทธิเรียกให้กองทุนเงินทดแทนจ่ายเงินทดแทนให้แก่ตนเองได้เมื่อประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง ประเภทที่สอง แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานโดยไม่ถูกต้องไม่สามารถนำหลักฐานที่กำหนดไว้มาแสดงและ/หรือนายจ้างไม่ได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนนั้น นายจ้างจะต้องจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างแรงงานต่างด้าวประเภทนี้เอง นอกจากนี้แม้พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการกับนายจ้างที่ไม่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนตามมาตรา ๖๒ ดังที่โจทก์อ้าง แต่มาตรา ๕๐ ก็ยังให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างที่ประสบอันตรายได้ ซึ่งหากนายจ้างฝ่าฝืนจะมีความผิดและต้องรับโทษอาญาตามมาตรา ๖๔ ถือว่าเป็นแนวปฏิบัติที่ให้ความคุ้มครองลูกจ้างที่เป็นแรงงาน

30 ส.ค. 2559

ต่างตัวแล้ว มิใช่เป็นการตัดสิทธิเรียกร้องเงินทดแทน นอกจากนี้หลักการและวัตถุประสงค์ของ
การจัดตั้งกองทุนเงินทดแทนเป็นเพราะปัญหาความไม่แน่นอนและล่าช้าในการจ่ายเงินทดแทน
ให้แก่ลูกจ้างที่ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง โดยการกำหนดให้นายจ้าง
จัดส่งเงินสมทบในอัตราที่เหมาะสมกับความเสียหายในกิจการของนายจ้าง เท่ากับเป็นการ
เปลี่ยนสภาพจากการประกันภัยด้วยเอกชนมาเป็นการประกันภัยโดยรัฐแทน จึงเป็นเหตุผลที่
เหมาะสมและเป็นธรรมที่จะต้องจำกัดการจ่ายเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนไว้เฉพาะ
นายจ้างที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน โจทก์อ้างว่าเป็นสิทธิตามกฎหมายที่จะ
ได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนนั้น จำต้องพิจารณาว่ากฎหมายกำหนดหน้าที่ด้วย
หรือไม่ หากกฎหมายกำหนดหน้าที่ให้ต้องปฏิบัติ ก็ต้องปฏิบัติตามหน้าที่เสียก่อนจึงจะ
กล่าวอ้างสิทธิได้ และหน้าที่ที่กำหนดก็เป็นเหตุผลอันสมควร ถ้าไม่มีการปฏิบัติหน้าที่
ที่กำหนดเสียก่อนแล้วต่อมาถูกปฏิเสธสิทธิ จึงไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โจทก์ไม่มีสิทธิ
เรียกร้องให้กองทุนเงินทดแทนจ่ายเงินทดแทนแทนนายจ้าง กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็น
ต่อไปว่าโจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนเพิ่มขึ้นตามฟ้องจากกองทุนเงินทดแทนหรือไม่

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๑๔ -

กองทุนเงินทดแทนขอด้วยกฎหมายหรือไม่ และโจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๘ (๑) เพิ่มเติมตามฟ้องจากกองทุนเงินทดแทนหรือไม่ โดยโจทก์อุทธรณ์ว่า สำนักงานประกันสังคมออกแนวปฏิบัติตามหนังสือที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ตัดสิทธิโจทก์ไม่ให้ได้รับค่าทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน โดยไม่เปิดโอกาสให้นายจ้างยื่นแบบลงทะเบียนนายจ้างและแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้างได้ทั้งที่โจทก์มีเอกสารแสดงตัวบุคคลที่ทางราชการออกให้เพียงพอที่นายจ้างจะดำเนินการจดทะเบียนได้ ทั้งกำหนดเงื่อนไขให้มีหลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และหลักฐานแสดงว่านายจ้างนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนในอัตราไม่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ อันเป็นการไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นเหตุให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้ออกคำสั่งให้กองทุนเงินทดแทนจ่ายค่าทดแทนแก่โจทก์ซึ่งประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง จึงขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนที่มีมติให้จำหน่ายเรื่องออกจากการพิจารณา โดยให้โจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) ส่วนที่ขาดอีก ๕ เดือน จากกองทุนเงินทดแทนนั้น เห็นว่าสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่มีคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๐ ให้นายวิรัช มั่นคง ซึ่งเป็นนายจ้าง

๑๗ ๕
30 ส.ค. 2558

จ่ายค่าทดแทนรายเดือนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๘ (๑) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท เป็นเวลา ๒ เดือน ๑๗ วัน ซึ่งแม้โจทก์จะยอมรับค่าทดแทน ที่นายวิรัชจ่ายให้แก่โจทก์ตามคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๐ แต่โจทก์ไม่ได้ถอนอุทธรณ์ที่ยื่นไว้ต่อ คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนที่เรียกร้องให้กองทุนเงินทดแทนจ่ายค่าทดแทนรายเดือน ตามมาตรา ๑๘ (๑) ตลอดระยะเวลาที่โจทก์ไม่สามารถทำงานให้แก่นายจ้างได้ คือนับแต่ วันที่โจทก์ประสบอันตรายถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ กรณีถือว่ามีประเด็นที่ คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนจะต้องวินิจฉัยว่าโจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือน ตามมาตรา ๑๘ (๑) เพิ่มเติมหรือไม่ การที่คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนจำหน่าย เรื่องออกเสียโดยไม่วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวย่อมไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๓๒ (๕) และมาตรา ๕๒ เมื่อข้อเท็จจริงในสำนวนฟังยุติว่าหลังจาก โจทก์ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน เป็นอัมพาตส่วนล่างนับแต่ช่วงเอวลงไป คิดเป็น การสูญเสียสมรรถภาพร้อยละ ๗๐ ของร่างกายทั้งหมด เป็นเหตุให้โจทก์ไม่สามารถทำงาน ให้แก่นายจ้างได้นับแต่วันที่ประสบอันตรายคือวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ เป็นต้นไป ซึ่งสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ออกคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๖ -

ให้โจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๑๘ (๓) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท เป็นเวลา ๑๕ ปี นับแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันที่แพทย์ประเมินการสูญเสียสมรรถภาพและถือว่าเป็นกรณีที่โจทก์ทุพพลภาพเป็นต้นไป ดังนั้นโจทก์ย่อมมีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท นับแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นเวลา ๗ เดือน ๗ วัน เมื่อนายวิรัชผู้เป็นนายจ้างได้จ่ายให้แก่โจทก์ไปแล้วจำนวน ๒ เดือน ๑๗ วัน โจทก์จึงมีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือนส่วนที่เหลืออีก ๔ เดือน ๒๐ วัน ส่วนปัญหาต่อไปว่าโจทก์จะมีสิทธิเรียกให้กองทุนเงินทดแทนจ่ายค่าทดแทนส่วนที่ขาดนี้หรือไม่นั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕ บัญญัติให้นิยามคำว่า “ลูกจ้าง หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย” “ค่าทดแทน หมายความว่า เงินที่จ่ายให้ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา ๒๐ สำหรับการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหายของลูกจ้างตามพระราชบัญญัตินี้” มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลทันทีตามความเหมาะสมแก่อันตรายหรือความเจ็บป่วยนั้น

๑๗ ๕
30 ส.ค. 2559

และให้นายจ้างจ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น แต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดใน
กฎกระทรวง” วรรคสองบัญญัติว่า “ให้นายจ้างจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามวรรคหนึ่งโดยไม่ชักช้า
เมื่อฝ่ายลูกจ้างแจ้งให้นายจ้างทราบ” มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจ่ายเงินทดแทน
ตามหมวดนี้ ในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินสมทบ ให้สำนักงานจ่ายเงินทดแทนแก่
ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา ๒๐ แทนนายจ้างนั้น...” มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า
“ให้มีกองทุนเงินทดแทนในสำนักงานประกันสังคมเพื่อจ่ายเป็นเงินทดแทนแก่ลูกจ้างแทน
นายจ้างซึ่งมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินสมทบตามมาตรา ๔๔ และเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๔๓”
และมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้กระทรวงแรงงานประกาศกำหนดประเภทและ
ขนาดของกิจการ และท้องที่ที่นายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบ” ซึ่งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
สังคมซึ่งเป็นส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในขณะนั้นได้ออกประกาศ เรื่อง ประเภท ขนาด
ของกิจการ และท้องที่ที่ให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕
ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ประเภทขนาด
ของกิจการ และท้องที่ที่ให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๓๗ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน ข้อ ๒ กำหนดว่า ให้นายจ้างที่มีลูกจ้างทำงานตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปในทุก

- ๑๘ -

ท้องที่ที่พระราชอาณาจักรมีหน้าที่จ่ายเงินสมทบ ทั้งนี้ เว้นแต่ (๑) นายจ้างซึ่งประกอบกิจการเพาะปลูก ประมง ป่าไม้ และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีได้ใช้ลูกจ้างตลอดปีและไม่มีงานลักษณะอื่นรวมอยู่ด้วย (๒) นายจ้างที่เป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งงานที่ลูกจ้างทำนั้นมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย (๓) นายจ้างซึ่งประกอบการค้าเร่ การค้าแผงลอย เช่นนี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่าพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้มีการจัดตั้งกองทุนเงินทดแทนขึ้นเพื่อจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหายเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง หรือเพื่อจ่ายเงินทดแทนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนกรณีที่ถูกจ้างถึงแก่ความตายหรือสูญหายเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง โดยเป็นการจ่ายให้แก่ นายจ้าง ที่มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน อันเป็นการสร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างทุกคนโดยทั่วไป มิให้ต้องเสี่ยงกับฐานะการเงินของนายจ้างหรือความไม่แน่นอนที่จะได้รับเงินทดแทนจากนายจ้างหรือความล่าช้าที่นายจ้างจะชำระเงินทดแทน จึงมีผลบังคับใช้แก่นายจ้างทุกคนที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป ยกเว้นกิจการบางประเภทข้างต้นเท่านั้น โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่เฉพาะของนายจ้างแต่ฝ่ายเดียวที่จะต้องยื่นแบบลงทะเบียนจ่ายเงินสมทบและรายการแสดงรายชื่อลูกจ้างต่อสำนักงานประกันสังคมตามแบบที่เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๑๙ -

กำหนด ซึ่งสำนักงานประกันสังคมได้ประกาศ เรื่อง การลงทะเบียนนายจ้างตามพระราชบัญญัติ
เงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ข้อ ๑ กำหนดว่า ให้ใช้แบบ
ขึ้นทะเบียน (สปส.๑-๐๑) ท้ายประกาศนี้ เป็นแบบลงทะเบียนนายจ้าง ข้อ ๒ กำหนดว่า
ให้ใช้แบบขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน (สปส.๑-๐๓) ท้ายประกาศนี้ เป็นแบบรายการแสดงรายชื่อ
ลูกจ้าง โดยแบบทะเบียนผู้ประกันตน สปส.๑-๐๓ ที่ใช้เป็นแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้าง
ในท้ายประกาศระบุว่า “กรณีชาวต่างประเทศหรือคนต่างด้าวให้กรอกข้อความใดข้อความหนึ่ง
ดังนี้ ใบอนุญาตทำงานคนต่างด้าว (WORK PERMIT) เลขที่ ... หนังสือเดินทาง (PASSPORT)
เลขที่... ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว เลขที่... อื่นๆ (ระบุ)...” คดีนี้แม้โจทก์เป็นคนต่างด้าว
สัญชาติพม่าซึ่งเข้าเมืองมาโดยมิชอบ แต่ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติของ
คณะรัฐมนตรีได้อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่องตามพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๗ ประกอบประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาต
ให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษฉบับลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน
๒๕๕๙ และวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งโจทก์ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและ
บัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้วเรียกว่า บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มี

๓๐ ส.ค. ๒๕๕๙

- ๒๐ -

สัญชาติไทย(พม่า) กับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาต
ให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ เป็นหลักฐานที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
จัดทำขึ้นโดยระบุภาพถ่ายหมายเลขบัตรประจำตัว ๑๓ หลัก (๐๐๕๐๙๓๑๐๐๐๕๗๒)
ชื่อตัว ชื่อสกุล เพศ สัญชาติ วันเดือนปีเกิด สถานที่พักอาศัย ชื่อบิดาและมารดา
นอกจากนี้โจทก์ยังได้รับอนุญาตให้ทำงานตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว
พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๒ (๑) (ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับขณะนั้น) และกฎกระทรวงกำหนด
แบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการขอรับใบอนุญาตทำงานและการออกใบอนุญาตทำงาน
สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ที่หลบหนีเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗
ซึ่งกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ออกใบอนุญาตทำงานให้โจทก์
ทำงานกับนายวิรัชซึ่งเป็นนายจ้าง มีกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙
ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ แสดงว่าโจทก์เป็นบุคคลที่รัฐได้จัดทำฐานข้อมูลแสดงตัว
บุคคลรวมทั้งรายละเอียดที่ต้องการตามความจำเป็นเพื่อความมั่นคงของประเทศไว้แล้ว
โดยมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (พม่า) กับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติ
อันเป็นหลักฐานที่สามารถใช้นำมาจัดทำฐานทะเบียนของโจทก์ ทั้งมีใบอนุญาตให้ทำงานได้

๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๐

- ๒๑ -

ที่ทางราชการออกให้แล้ว นายวิรัชผู้เป็นนายจ้างสามารถใช้หลักฐานดังกล่าวไปดำเนินการ
ลงทะเบียนโดยการยื่นแบบลงทะเบียนนายจ้างและแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้างได้
ตามประกาศสำนักงานประกันสังคม เรื่อง การลงทะเบียนนายจ้างตามพระราชบัญญัติ
เงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ส่วนที่แนวปฏิบัติของสำนักงาน
ประกันสังคมตามหนังสือที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ข้อ ๒.๑ ที่กำหนดว่า แรงงานต่างด้าวที่จะ
มีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนต้องมีหลักฐานแสดงว่ามีการจดทะเบียนและ
มีใบอนุญาตให้ทำงานที่ทางราชการออกให้มาแสดงประกอบกับหนังสือเดินทางหรือใบสำคัญ
ประจำตัวคนต่างด้าวนั้น หากพิจารณาถึงที่มาแห่งการกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติดังกล่าว
ที่ปรากฏในรายงานการประชุมคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๔
ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๔ ว่า ต้องการให้แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาโดยมิชอบมีการ
จดทะเบียนและมีการออกใบอนุญาตให้ทำงานก่อนจึงจะให้ความคุ้มครองเข้าถึงสิทธิในการ
ขอรับเงินจากกองทุนเงินทดแทนได้ หากเป็นลูกจ้างที่ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ทำงาน ควรผลัก
ภาระให้นายจ้างรับผิดชอบจ่ายเงินทดแทนเอง เมื่อโจทก์เป็นคนต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผัน
จากทางราชการให้ประกอบอาชีพในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราว และได้รับอนุญาต

๓๑
๒๕๕๙

- ๒๒ -

ให้อยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นกรณีพิเศษ โจทก์จึงเป็นผู้ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ และมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนได้ ซึ่งในการอนุญาตให้ทำงานและให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรนั้น กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้ออกใบอนุญาตให้ทำงาน โดยกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้จดทะเบียนไว้ในแบบรายการทะเบียนประวัติเพื่อให้ได้สิทธิอาศัยชั่วคราว (ท.ร.๓๘/๑) และจัดบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยให้แก่โจทก์แล้ว จึงมีอาจถือได้ว่า โจทก์ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๒.๑ ที่กำหนดไว้ในหนังสือที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ สำหรับเรื่องการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนเป็นหน้าที่โดยตรงของ นายจ้างตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๔ หากนายจ้างไม่ดำเนินการ ต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา ๔๖ และรับโทษทางอาญาตามมาตรา ๖๒ โดยเป็นหน้าที่ของ สำนักงานประกันสังคมตามมาตรา ๔๗ ที่จะต้องดำเนินการต่อนายจ้างที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กรณีไม่อาจอ้างว่านายจ้างไม่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนมาปฏิเสธสิทธิของโจทก์ ซึ่งเป็นลูกจ้าง อีกทั้งพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ ไม่มีบทบัญญัติจำกัดเงื่อนไข การเข้าถึงสิทธิในการได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนว่าลูกจ้างจะต้องยื่นแบบเสีย

30 ส.ค. 2559

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่ประเทศไทยเสียก่อน ดังนั้นการที่สำนักงานประกันสังคม
ออกหนังสือที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ กำหนดในส่วนที่ว่า แรงงานต่างด้าวจะมีสิทธิได้รับ
เงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน จะต้องเป็นหลักฐานว่านายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน
เงินทดแทนในอัตราไม่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ และแรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนต้องยื่นแบบ
เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับประเทศไทย จึงไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติเงินทดแทน
พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อโจทก์เป็นลูกจ้างประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้างที่มีสิทธิ
ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ และมีสิทธิได้รับเงินทดแทน
จากกองทุนเงินทดแทน แต่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่อาศัยแนวปฏิบัติตามหนังสือ
ที่ รส ๐๗๑๑/ว ๗๕๑ ที่ไม่ชอบมาออกคำสั่งปฏิเสธสิทธิไม่ให้โจทก์ขอรับค่าทดแทนจากกองทุน
เงินทดแทน ซึ่งโจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท
ส่วนที่ขาดอีก ๔ เดือน ๒๐ วัน จึงเป็นนอกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ตามพระราช
บัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ และการที่คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนมีมติให้จำหน่าย
เรื่องที่โจทก์อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่เรียกร้องค่าทดแทนส่วน
ที่ขาดก็เป็นการไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕๒ กรณีจึงมีเหตุ

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๒๔ -

ให้ต้องเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนที่ ๔๐๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ในส่วนที่มีมติให้จำหน่ายอุทธรณ์ของโจทก์ที่เรียกร้องให้กองทุนเงินทดแทนจ่ายค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) เพิ่มเติมแก่โจทก์ แล้วให้สำนักงานประกันสังคม โดยกองทุนเงินทดแทนรับผิดชอบจ่ายค่าทดแทนส่วนนี้แก่โจทก์ ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่นของโจทก์ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลง

พิพากษาแก่เป็นว่า ให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนที่ ๔๐๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ในส่วนที่มีมติให้จำหน่ายอุทธรณ์ของโจทก์ที่เรียกร้องให้กองทุนเงินทดแทนจ่ายค่าทดแทนรายเดือนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๘ (๑) เพิ่มเติมแก่โจทก์ โดยให้โจทก์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนรายเดือนตามมาตรา ๑๘ (๑) เดือนละ ๒,๔๑๘ บาท จำนวน ๔ เดือน ๒๐ วัน จากกองทุนเงินทดแทน นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลแรงงานภาค ๕.

รับรองสำเนาถูกต้อง

[Handwritten signature]

นางสาวศรียพรหม ปัญญาตุ้ย
เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการ
30 ส.ค. 2559

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

นายวิชัย เอื้ออังคณากุล

นายรังสรรค์ กุลาเลิศ

